

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ
W KRAKOWIE**

1201-IWW.0921.2.2019

Kraków, dnia 16 kwietnia 2019 r.

URZĄD SKARBOWY w Wieliczce		
KANCELARIA Nr 1		
WPLYNĘŁO	25. 04. 2019 43745/2019	WPLYNĘŁO
Zał. Podpis.....		

2019-04-25
2019-04-25
SEE pm R
[Signature]

**Pani
Beata Kaczmarczyk-Filipek
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Wieliczce
ul. Zamkowa 2
32-020 Wieliczka**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Numer upoważnienia do kontroli	1201-IWW.0921.2.2019
--------------------------------	----------------------

Podstawa prawna	Art. 46 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. poz. 1092)
Dane identyfikacyjne jednostki kontrolowanej	Urząd Skarbowy w Wieliczce ul. Zamkowa 2 32-020 Wieliczka
Kierownictwo jednostki kontrolowanej	Beata Kaczmarczyk-Filipek – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Wieliczce
Kontrolerzy	Beata Sarna
Przedmiot i okres objęty kontrolą	Wykorzystywanie opinii biegłych przy sprzedaży towarów, ruchomości, nieruchomości. Okres objęty kontrolą: lata 2016, 2017, 2018 według składanych wniosków w sprawie wynagrodzeń biegłych
Termin przeprowadzenia kontroli	Od 5 marca 2019 r. do 15 marca 2019 r.
Ocena	Pozytywna z uchybieniami

I. Ustalenia ogólne

W celu zbadania prawidłowości przebiegu procesu egzekucyjnego, w zakresie wykorzystania opinii biegłych wydawanych w celu sprzedaży zajętych ruchomości i nieruchomości, kontroler wykorzystał zestawienie otrzymane z Drugiego Referatu Logistyki Izby Administracji Skarbowej (zwanej dalej Izbą), które zawierało spis wniosków składanych w latach 2016, 2017 i 2018 z tytułu opłat za wykonywanie czynności przez rzeczoznawców w powyższym zakresie wraz z podaniem jednostki zgłaszającej. Otrzymany wykaz zawierający

Krajowa Administracja Skarbowa

154 wiersze został poddany przeglądowi, a następnie niektóre z pozycji połączono jako tożsame, a inne odrzucono jako błędne, co w efekcie wykazało 79 rekordów. Dodatkowo w trakcie czynności kontrolnych, pozostałą część z nich poddano analizie pod względem zgodności z obszarem tematyki kontroli, co doprowadziło do wyłączenia ze sprawdzenia kolejnych z nich (spis inwentarza, ogłoszenie, likwidacja, zwiększanie kosztów, brak w jednostce oznaczonych wniosków itp.). Na tej podstawie uzyskano zbiór 60 złożonych zapotrzebowań w zakresie wynagrodzeń biegłych w powyższym okresie czasu w Urzędzie Skarbowym w Wieliczce – zwanym dalej Urzędem. Biorąc pod uwagę problematykę wynikającą z ram tematu kontroli, badaniu poddano 100% wszystkich wymienionych w tym katalogu spraw związanych z podanymi powyżej wyselekcjonowanymi wnioskami. Pismem nr 1201-IWW.0921.2.2019 zawiadomiono Urząd o zamiarze przeprowadzania kompleksowej kontroli, którą objęto również powyższą tematykę. Dodatkowo wskazuje się, iż jednostka kontrolowana mieściła się w gronie urzędów skarbowych województwa małopolskiego, które składały zamówienia na zabezpieczenie środków finansowych w największej ilości, gdzie uplasowała się na pierwszej pozycji, natomiast drugą lokatę zajęła ze względu na sumę kwot wnioskowanych.

Z uwagi na właściwość przedmiotową wszystkich zapotrzebowań składnych do Izby na zabezpieczenia opłat z tytułu kosztów związanych z powołaniem biegłych w trakcie postępowania dotyczącego sprzedaży, kontrole przeprowadzono w Dziale Egzekucji Administracyjnej – SEE Urzędu w Pionie obsługi podatnika, orzecznictwa, poboru i egzekucji – podległemu Zastępcy Naczelnika Pani Beacie Chechelskiej zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia Nr 26 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie z dnia 1 marca 2017 r. stanowiącego Regulamin organizacyjny Urzędu. Komórką powyższą obecnie kieruje Pani Marta Cichostępska-Horain, a w zadaniach wymienionych w § 18 powyższego aktu prawa, zawierają się zagadnienia badane w trakcie kontroli. W komórce zgodnie z programem GT SyKaP zatrudnionych jest obecnie 12 osób i Kierownik Działu.

Jednocześnie, ze względu na problematykę zagadnień kontroli poddano przeglądowi regulacje wewnętrzne dotyczące obowiązujących w jednostce procedur w tym zakresie. Z uwagi na powyższe stwierdzono, iż w Instrukcji NR 21/wersja 7 z dnia 28 lutego 2019 r. Naczelnika Urzędu w sprawie organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej istnieją zapisy dotyczące postępowania z ruchomością § 9 pkt 5 i 6 w brzmieniu: *„W przypadku zajęcia u zobowiązanego ruchomości podlegających wycenie przez biegłego skarbowego, egzekutor w momencie dokonywania zajęcia kontaktuje się z biegłym celem ustalenia terminu dokonania wyceny i informuje zobowiązanego o tym fakcie, doręczając mu „zawiadomienie o terminie dokonania wyceny” lub dokonując adnotacji na odwrocie protokołu zajęcia. Termin dokonania*

wyceny nie może być wcześniejszy niż 14 dni i późniejszy niż 60 dni od dnia dokonania zajęcia. Kierownik Działu może decydować o sposobie i przebiegu prowadzenia postępowania egzekucyjnego, stosowaniu określonych środków egzekucyjnych oraz podejmowaniu odpowiednich działań i czynności.” W przypadku nieruchomości nie ma podobnych wskazań w omawianej procedurze. Natomiast identyczne punkty w swoim brzmieniu, jak przywołane wyżej, widnieją również we wszystkich poprzednich wersjach powyższej Instrukcji obejmujących kontrolowany okres czasu tj.: Instrukcja nr 21/wersja 3 z dnia 04 marca 2016 r. w sprawie organizacji pracy na rejonach w Dziale Egzekucji Administracyjnej, Instrukcja nr 21/wersja 4 z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie organizacji pracy na rejonach w Dziale Egzekucji Administracyjnej, Instrukcja nr 21/wersja 5 z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej, Instrukcja nr 21/wersja 6 z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej – zwane dalej Instrukcją.

Ponadto, do celów weryfikacji osób podejmujących czynności biegłych pod względem posiadanych przez nie uprawnień do realizacji zleconych działań, posłużono się rejestrem prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 599 z późn. zm.), ponieważ podstawę do realizacji powyższych zadań stanowi wpis kandydata na listę prowadzoną przez Izbę. Niniejsza ewidencja winna być udostępniana w siedzibie Izby oraz ze względu na deklarację jednostki również w jej Biuletynie Informacji Publicznej (BIP+).

Przeglądowi poddano również kontrole funkcjonalne realizowane w Dziale Egzekucji Administracyjnej jednostki, gdzie ustalono, iż w latach 2016 – 2018 przeprowadzono: 43 kontrole i 3 rekontrole, w tym 9 zakończyło się wynikiem „bez zastrzeżeń” i nie wydawano w nich zaleceń do realizacji. Ustalono tutaj jednocześnie, iż w badanym okresie czasu w zakresie zagadnień i tematu objętych niniejszą kontrolą tylko jedna z nich zrealizowana w I kwartale 2017 r. dotyczyła zajęć ruchomości pod kątem prowadzenia dalszych czynności, co nie wiązało się wprost z wykorzystaniem sporządzonych już wycen, a weryfikacją postępowania zmierzającego do wycen i sprzedaży majątku dłużników. Wynikiem podsumowania były nieprawidłowości, które w przypadku 4 na 86 czynności zakończyło się wskazaniem do „podjęcia niezwłocznie czynności zmierzających do sprzedaży ruchomości lub zamknięcia sprawy w inny sposób.” Zauważa się jednocześnie, iż w styczniu 2019 r. została przeprowadzona kontrola funkcjonalna związana z tematem niniejszej kontroli, obejmująca część badanego okresu czasu, co omówiono w punkcie II podpunkcie 3 powyższego Wystąpienia.

II. Ustalenia szczegółowe

Powoływanie biegłych, organizowanie sprzedaży zajętych ruchomości i nieruchomości to część działań egzekucji administracyjnej podejmowanych przez organ egzekucyjny, wobec zobowiązanego, a także innych uczestników postępowania, które są realizowane w celu ostatecznego urzeczywistnienia norm prawa materialnego.

Podczas kontroli wykorzystano do jej przeprowadzenia „Test rzeczywisty – biegły w postępowaniu egzekucyjnym”, gdzie przebadano 60 spraw, w których wnioskowano o powołanie rzeczoznawców, poddając je jednocześnie przeglądowi ze względu przestrzeganie procedur, jak również dokumentowanie ich przebiegu, wspierając się wywiadem oraz rozmowami celem wyjaśnienia nieścisłości.

1. Zasadność powołania biegłych w trakcie prowadzonych spraw

Kontrolujący w żadnym z weryfikowanych przypadków nie stwierdził braku zasadności powoływania biegłych dla oszacowania wartości zajętych ruchomości. Wszystkie z badanych postępowań poprzedzało zajęcie przedmiotu egzekucji, a ruchomości (przede wszystkim samochody, ewentualnie maszyny) wymagały wykorzystania środka w postaci wyceny dokonanej przez biegłego uwzględniając art. 99 § 4 Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314, z późn. zm.) – zwanej dalej: u.p.e.a., celem zachowania przejrzystości postępowania oraz uzyskania informacji na temat rynkowych wartości majątku rzeczowego dłużnika podlegającego egzekucji.

Natomiast w zakresie nieruchomości, zgodnie z art. 110s § 4 powyższego przepisu aktu prawnego powołanie rzeczoznawcy jest obligatoryjnym elementem tego procesu, co zostało przez kontrolowaną jednostkę wykonane we wszystkich tego typu sprawach.

Ustalono także, iż w jednym przypadku wyceny ruchomości; Opla Zafiry dwa razy został powołany został rzeczoznawca, co potwierdza zabezpieczenie opłaty z 27 kwietnia 2017 r. oraz 8 października 2017 r. Kontrolujący przyjął w tym zakresie wyjaśnienia i uznał, iż ponowne powołanie biegłego było zasadne i nie przeczy celowości wydatków ponoszonych w związku z prowadzonymi postępowaniami.

Podobny fakt stwierdzono również w sprawie dotyczącej innej ruchomości: Forda Focusa, gdzie biegły otrzymał wynagrodzenie z zabezpieczenia z dnia 27 kwietnia 2017 r. oraz ponownie złożono podobne zapotrzebowanie 15 lutego 2019 r. W złożonych wyjaśnieniach Kierujący komórką kontrolowaną przedstawił opis i przyczyny okoliczności, z których wynika, iż powtórne wnioskowanie o opinię rzeczoznawcy miało podstawy uwarunkowane przebiegiem prowadzonych działań. Dodatkowa przeprowadzona analiza w Dziale Egzekucji

Administracyjnej Urzędu doprowadziła w tym stanie rzeczy do podjęcia decyzji o odwołaniu wyznaczonego terminu i wszczęciu procesu zmierzającego do zajęcia innych wierzytelności zobowiązanego.

W tym miejscu należy zauważyć, że nie odnotowano zdarzeń polegających na zbyt późnym powzięciu informacji z innych komórek jednostki, o wydaniu rozstrzygnięć w sprawie przed sporządzeniem operatu szacunkowego, które powodowałyby zawieszenie postępowania dotyczącego sprzedaży przed wykonaniem tej czynności.

2. Proces wnioskowania o czynności biegłych w korelacji do prowadzonych postępowań egzekucyjnych

W zakresie omawianego zagadnienia zauważa się, że Instrukcja stanowiąca Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 34 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji w sprawie przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i kontroli dokonywania wydatków ze środków publicznych w Izbie Administracji Skarbowej w Krakowie w § 5 ust. 10 pkt 8 mówi, że „Wniosku nie wymagają: [...] wydatki wynikające z czynności dokonywanych w toku prowadzonych postępowań, jeżeli obowiązek ich dokonania wynika z przepisów prawa”. Natomiast regulacje w zakresie wniosków składanych w związku opłatą z tytułu realizacji czynności biegłych w postępowaniach wprowadzono zaleceniem Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie drogą poczty elektronicznej w kwietniu 2015 roku wraz z ich wzorem. Jednocześnie, jak informuje kierownik Drugiego Referat Logistyki „Wzory wniosków na nowy rok budżetowy są modyfikowane wyłącznie w zakresie aktualnych kodów budżetu zadaniowego i rozsyłane na początku danego roku do urzędów skarbowych i MUCS”.

Na 79 odnotowanych wnioskowań Urzędu o powołanie biegłych dla prowadzonych postępowań w latach 2016-2018:

- a) jedna nie dotyczyła sprzedaży, gdyż powołanie nastąpiło w trakcie postępowania podatkowego,
- b) pięć również nie spełniło kryteriów poddania kontroli, ponieważ powoływano w ich przypadku biegłych dla szacunku inwentarza lub likwidacji dowodów rzeczowych,
- c) dziesięć kwot z wnioskowanych zwolniono ze względu na zawieszenie postępowania egzekucyjnego lub spłatę wymaganych należności,
- d) dwukrotny wniosek dotyczył jednego operatu szacunkowego, ze względu na wyższą kwotę opłaty czynności biegłych,
- e) dwóch wskazanych wniosków jednostka nie odnotowała.

Do weryfikacji zatem pozostało 60 wnioskowań, z których jedno nie podlegało przeglądowi akt ze względu na ich brak w jednostce, ponieważ zostały one odesłane zgodnie z właściwością do Urzędu Skarbowego w Chrzanowie.

Dodatkowo wśród przywołanych spraw: celem 38 (63%) postępowań była egzekucja należności z nieruchomości, a w przypadku 22 (37%) z ruchomości.

1) Analizując całość otrzymanych akt w przypadku spraw dotyczących nieruchomości nie stwierdzono odstępstw od obowiązujących procedur. Podyktowane było to między innymi rzetelnością ich prowadzenia, ale także weryfikacją materiałów postępowania na etapie „opisu i szacowania” przedmiotu sprzedaży przez Dział Egzekucji Administracyjnej w Izbie, co jest zgodne z art. 110y § 4 u.p.e.a. Niewielkie korekty w powyższym zakresie dokonywane były na bieżąco, a błędy poprawiane. Kontrolujący zwrócił jednak uwagę na kilka aspektów, które powijają się w dokumentacji powyższych spraw:

- a) W przypadku 9 postępowań czynności w sprawie podejmowano opieszale np. po powzięciu informacji o ustaniu przesłanek do zawieszenia lub braku w ogóle działań dłuższym okresie czasu od zajęcia do wykonania kolejnej czynności zmierzającej do sprzedaży (dotyczy postępowań objętych ks. wieczystymi: _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____), co nie stoi w zgodności z zasadą ujętą w art.12 § 1 *Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.)* – zwany dalej KPA, wskazano, iż organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.
- b) Dokonanie skreślenia na protokole z odrębną zmianą daty z 28 na 29 bez parafki dokonującego korekty (dotyczy postępowania objętego ks. wieczystymi: I_____, _____, _____), gdzie ze względu art. 73 KPA, w który prawodawca umożliwia stronie wgląd w akta sprawy i zapisy art. 76 § 1 KPA (w treści przytoczony poniżej), w powiązaniu z art. 71 i art. 72 § 1 KPA, wskazuje się na fakt, iż dokumentowanie w postępowaniu wymaga rzetelności oraz określonych czynności. Z uwagi na powyższe dokonywanie korekt powinno być opatrzone parafką dokonującego jakiegokolwiek zmiany na dokumencie urzędowym już wytworzonym;
- c) Stwierdzono w postanowieniach nr SEE.711.742.2019 i nr 1226-SEE.711.743.2019 (ks. wieczystymi: I_____, _____, _____) z dnia 5 marca 2018 r., które dotyczyły odebrania spółce zarządu nieruchomościami i przekazania go innemu

- zarządcy, błąd w oznaczeniu roku w dacie jego wydania, który zamiast 2018 powinien być 2019 (art. 124. § 1 KPA). Powyższy fakt stanowi oczywistą omyłkę pisarską i w trakcie kontroli został skorygowany;
- d) Brak pieczętki i podpisu pod „Zestawieniem rozliczenia uzyskanych kwot w okresie 03.08.2017 do 03.08.2017” (na wydruku wymagana pozycja). W tym miejscu Kierownik kontrolowanej komórki wyjaśnił, iż zostało ono wydrukowane dla celów poglądowych (tytuł 133523). Zdaniem kontrolującego, stosując zapisy art. 72 § 1 KPA, *„Czynności organu podatkowego, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika dokonującego tych czynności”* przy sporządzaniu dokumentu w formie wydruku zestawienia, został mu nadany oficjalny charakter. Z uwagi na powyższe, uwzględniając wskazania art. 76 § 1 KPA, *„Dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy państwowe w ich zakresie działania stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone”* stanowi on zatem akta sprawy i pozostaje w nich. Biorąc powyższe pod uwagę zaznaczyć należy, że czynność techniczna zrealizowana i sformalizowana do formy dokumentu urzędowego, a nie pomocniczego powinna być wolna od wad (opatrzona podpisem), jak również jej włączanie do akt powinno mieć charakter działania standardowego w tożsamych w przedmiocie sprawach. Pozostałe dokumenty generowane w trakcie prowadzenia postępowań są jedynie materiałem pomocniczym, nie stanowiącym dowodu i powinny być gromadzone w odrębnych teczkach w obrębie jednostki według tych samych przyjętych zasad;
- e) Odnotowano w aktach jednej ze spraw weryfikację protokołu opisu i szacowania wartości nieruchomości, gdzie kontrola merytoryczna wykazała uchybienia w zapisach np. brak wyszczególnienia hipoteki, czy zamiast gminy Gdów" powinno być "Gmina Niepołomice oraz brak numeru ewidencyjnego działki. W tym przypadku uchybienia nie zostały skorygowane.
- 2) Przeglądając dokumentację prowadzonych postępowań z zakresu sprzedaży zajętych ruchomości odnotowano:
- a) W przypadku 7 postępowań nie sporządzono protokołu z przeprowadzonej licytacji (dotyczy sprzedaży: Skoda Fabia i Skoda Octavia, VW T4, Peugeot Partner, Saubaru Legacy, Jeep Grand Cherokee, Citroen Xara Picasso, Opel Zafira), gdyż ze względu na zapisy art. 107 § 2a u.p.e.a. stanowi to element obligatoryjny w tym procesie;

- b) Wykonanie wyceny niezgodnie z terminami ujętymi w § 9 pkt 5 obowiązującej procedury wewnętrznej (Instrukcji) w 5 przypadkach, z której wynika, że czas dokonania wyceny nie może być wcześniejszy niż 14 dni i późniejszy niż 60 dni od dnia dokonania zajęcia (dotyczy sprzedaży: urzędzenia powyżej 11 miesięcy, Toyota corolla powyżej 7 miesięcy, Iveco daily – powyżej 2 miesięcy, Mercedes Sprinter – powyżej 3 miesięcy, Opel Vivaro – powyżej 2 miesięcy);
- c) Brak adnotacji o zgłoszeniu ruchomości w protokole zajęcia do biegłego w 3 sprawach, jak również brak „zawiadomienia o terminie dokonania wyceny” zgodnie § 9 pkt 5 Instrukcji (dotyczy sprzedaży: urzędzenia, Toyota corolla, Iveco daily). Dodatkowo w jednej sprawie nie odnotowano, ani wymaganego wpisu do protokołu, jak również zawiadomienia o dacie dokonania wyceny przez rzeczoznawcę. Jednak znajduje się w aktach notatka odręczna bez daty z trzema niezidentyfikowanymi podpisami świadcząca o ustaleniu jej na 13 lutego 2017 r. (dotyczy sprzedaży: Peugeot Partner);
- d) Nie odnotowano podpisu załączonego "Zestawienie uzyskanych kwot w okresie od 13.09.2016 do 13-09-2016 r." (dotyczy sprzedaży: Opel Vivaro), co omówiono powyżej w pkt 1) d);
- e) Nie występuje przy jednym zajęciu (dotyczy sprzedaży: Ford focus) obligatoryjna czynność zawiadomienia, zgodna z wymaganiami art. 98 § 4 u.p.e.a, gdzie w przypadku zajęcia środka transportu podlegającego rejestracji na podstawie odrębnych przepisów, organ egzekucyjny niezwłocznie zawiadamia właściwy organ prowadzący rejestrację o dokonaniem zajęciu;
- f) W przypadku 3 spraw brak w aktach pism przesyłanych do Starostwa, dotyczących zwolnienia środka transportu (dotyczy sprzedaży: Mercedes Sprinter VW T4, Skoda Fabia i Skoda Octavia), a w jednym przypadku uczyniono to w dniu kontroli (dotyczy sprzedaży Mercedes Sprinter 2);
- g) Jeden „Protokół zajęcia ruchomości” nie jest opatrzony datą, chociaż widnieje na nim godzina jego sporządzenia, natomiast posiada zapis dnia jego weryfikacji, oznaczony jako 20 czerwca 2016 r.

3. Wydane operaty/opinie biegłych, a sprzedaż towarów, ruchomości lub nieruchomości

W obszarze powyższego zagadnienia rozpatrywano go w dwóch zakresach, które przy wykorzystaniu opinii rzeczoznawców w prowadzonych postępowaniach odgrywają rolę:

- odnotowanie kosztów wyceny w systemie EGAPOLTAX,

– statystycznego ujęcia skuteczności podjętych działań.

Ponadto w celu kontroli wymienionych tematów otrzymano zestawienia z lat 2016, 2017 i 2018 dotyczące zapisów w systemie EGAPOLATX w obszarach kosztów wyceny biegłych, jak również zwrotu poniesionych wydatków, a także uzyskanych na podstawie wykonanych czynności spłat zadłużeń. Badaniem objęto 59 z kontrolowanych spraw, ze względu na wystąpienie w jednej z nich wykonania jedynie oględzin, bez sporządzenia operatu szacunkowego z nieruchomości, ponieważ kwota zobowiązań została uiszczona przez dłużnika (dotyczy postępowania objętego ks. wieczystymi. ;).

1) Sprawdzenia odnotowania kosztów wyceny w systemie EGAPOLTAX w pierwszym etapie zostało już dokonane przez Kierownika Działu 30 stycznia 2019 r., w którym to weryfikacji poddano sprawy z lat 2017 i 2018, dotyczące ruchomości. Ustalenia powyższej kontroli funkcjonalnej były następujące: *„na 14 przeprowadzonych wycen, trzy razy koszty były nieodnotowane. Część kosztów odnotowanych było pod czynnością zajęcia a nie wyceny (czynność wyceny nieruchomości w ogóle nie została odnotowana w EGZA. Z trzech nieodnotowanych w EGAPOLTAX kosztów wyceny, dwie zostały uzupełnione po kontroli. Jednych kosztów wyceny w kwocie 275,76 zł nie można odnotować, bowiem tytuły są już zamknięte (uregulowane)”.*

Biorąc pod uwagę powyższe zweryfikowano wszystkie koszty we wskazanych do badania sprawach, w których odnotowano:

- a) Brak zaewidencjonowania kosztów w systemie EGAPOLAX w postępowaniach obejmujących rok 2016 stwierdzono w przypadku dwóch postępowań, co skorygowano w trakcie kontroli (dotyczy sprzedaży: Opel Astra i Iveco Daily). Dodatkowo w jednej sprawie kwoty wyceny zostały naliczone dwukrotnie (zarejestrowane) w powyższym narzędziu informatycznym (dotyczy sprzedaży: Opel Vivaro), co 6 marca 2019 r. polecono przeksięgować na bieżące zaległości;
- b) Ustalenia dotyczące lat 2017 i 2018 pokryły się z efektami przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej, ponieważ w 3 sprawach nie były odnotowane koszty wyceny, gdzie w dwóch postępowaniach (dotyczy dwukrotnej sprzedaży: Opela Zafiry) uzupełniono zapisy w systemie EGAPOLAX, natomiast w jednej jak wskazano powyżej nie było takiej możliwości. Wartość kwoty nieuzupełnionej to 275,76 zł z ogólnej wartości kosztów ponoszonych z tytułu wyceny dokonywanej przez biegłych w badanym okresie 64.842,27 zł.

Z uwagi na powyższe kontrolujący stwierdza, iż tego typu sytuacje nie zdarzają często, ponieważ ich odsetek stanowi 8,47% wszystkich badanych tego typu zdarzeń na

przestrzeni trzech lat, ale poprzez brak dostatecznego nadzoru i rzetelności w ewidencjonowaniu czynności w postępowaniach, mogą one narazić skarb państwa w przyszłości na stratę i uszczuplenie.

- 2) Statystycznego zobrazowania skuteczności podjętych działań dokonano posiłkując się otrzymanymi spisami dotyczącymi wyceny bieglej za lata 2016, 2017 i 2018 od kierującego komórką ds. egzekucji administracyjnej w Urzędzie oraz wykonanych szacunków na podstawie posiadanej przez powyższą osobę wiedzy względem postępowań niezakończonych, w tym przede wszystkim z roku 2018. Zestawiono wyniki 59 powołań rzeczoznawców w postępowaniach dotyczących sprzedaży pod kątem:

- zwrotu kosztów egzekucyjnych do budżetu państwa,
- odzyskania należności z tytułu zadłużeń, w tym spłacone należności całości lub części.

W poniższej tabeli podano ilościowy rozkład postępowań w obszarze sprzedaży z udziałem bieglej ruchomości i nieruchomości w poszczególnych latach:

Postępowania dotyczące sprzedaży z udziałem bieglej			
ROK	RUCHOMOŚCI	NIERUCHOMOŚCI	OGÓLEM
2016	8	3	11
2017	11	19	30
2018	3	15	18
SUMA	22	37	59

Z uwagi na powyższe, analizując dane, stwierdzić należy, iż od 2016 roku przez poszczególne lata ogólna liczba postępowań dotyczących sprzedaży z udziałem bieglej wzrasta, ale najwyższy jej poziom odnotowano w 2017 roku. Jednocześnie w 2016 roku sprawy dotyczące nieruchomości w tym obszarze stanowiły 27% wszystkich postępowań. W roku 2017 r. był to już odsetek 63%, a w 2018 roku wyniósł już 83%. Z ogólnego podsumowania wynika, że udział w sprzedaży przedstawia się w następujący sposób: 37% dotyczy ruchomości, a 63% nieruchomości. Niepokojącym faktem w tym zestawieniu jest znaczny spadek zajmowanych ruchomości.

Badając rozkład zwrotu kosztów egzekucyjnych do budżetu państwa oraz spłaty należności w układzie ilościowym w poszczególnych latach uzyskano następujące wyniki:

Rozkład ilościowy zwrotów kosztów egz. i spłaty należności w zestawieniu lat 2016 - 2018				
Okres czasu	Zwrócone koszty egz.	Nie zwrócone koszty egz.	Odzyskane należności (nie tylko przez sprzedaż) w całości lub części	Nie odzyskane należności
Lata 2016-2018	42,35	16,65	37	22
2018 rok	13,15	4,85	11	7
2017 rok	22,2	7,8	18	12
2016 rok	7	4	8	3

Rozpatrując na podstawie uzyskanych wyników w zestawieniu ilościowych rozkładów prowadzonych postępowań w latach 2016-2018 stwierdzić należy, iż wiodącym rokiem jest 2017 na wszystkich polach, jednak ma on również najwyższą ilość przeprowadzonych postępowań objętych kontrolą.

Natomiast układ tendencji porównawczej w każdym z badanych lat odnośnie zwróconych kosztów egzekucyjnych do braku ich zwrotu, podobnie jak odzyskanych w wyniku egzekucji należności do braku ich spłaty, stanowi zawsze korzystniejszy obraz skuteczności podejmowanych działań. Tendencja utrzymująca się w każdym z wyszczególnionych lat to większy poziom uzyskanych kwot zobowiązań i wpłat ponoszonych, co również przedstawiają kolejne tabele:

ROK 2016					
Zwrócone koszty egz.	63,64%	Odzyskane należności (nie tylko przez sprzedaż) w całości lub części	72,73%	Należności odzyskane w części	62,50%
Nie zwrócone koszty egz.	36,36%	Nie odzyskane należności	27,27%	Odzyskane w całości	37,50%

Zwrócone koszty egzekucyjne stanowią w roku 2016 stanowią około 64% wszystkich naliczonych opłat z tytułu powołań rzeczoznawców w postępowaniach dotyczących sprzedaży, natomiast odzyskanie należności od zobowiązanych zbliżają się do wartości $\frac{3}{4}$ wyegzekwowanych zadłużeń ze względu na działania podjęte w powyższych sprawach, w których około 63% stanowią te spłacone w części, a 37% w całości.

ROK 2017					
Zwrócone koszty egz.	74,00%	Odzyskane należności (nie tylko przez sprzedaż) w całości lub części	60,00%	Należności odzyskane w części	38,89%
Nie zwrócone koszty egz.	26,00%	Nie odzyskane należności	40,00%	Odzyskane w całości	61,11%

Rok 2017 przynosi wzrost zwróconych kosztów egzekucyjnych o 10% i stanowi 74% wszystkich naliczonych opłat z tytułu powołań rzeczoznawców w postępowaniach dotyczących sprzedaży, natomiast poziom odzyskanych należności od zobowiązanych zmalał i wynosi $\frac{3}{5}$ wyegzekwowanych zadłużeń ze względu na działania podjęte w powyższych sprawach, natomiast nastąpił w tym zakresie odwrotny trend niż w 2016 r., w którym około 61% stanowią te spłaty dokonane w całości, a 39% w części.

ROK 2018					
Zwrócone koszty egz.	73,06%	Odzyskane należności (nie tylko przez sprzedaż) w całości lub części	61,11%	Należności odzyskane w części	45,45%
Nie zwrócone koszty egz.	26,94%	Nie odzyskane należności	38,89%	Odzyskane w całości	54,55%

W roku 2018 zwrócone koszty egzekucyjne zachowały poziom porównywalny do 2017 roku i stanowią 73% wszystkich naliczonych opłat z tytułu powołań rzeczoznawców w postępowaniach dotyczących sprzedaży, natomiast poziom odzyskanych należności od zobowiązanych utrzymał trend zaistniały w poprzednim roku wyegzekwowanych zadłużeń ze względu na działania podjęte w powyższych sprawach i wyniósł 61%, gdzie około 55% stanowią spłaty dokonane w całości, a 45% w części.

Analizując na podstawie danych zestawionych powyżej skalę odzyskiwania należności w podziale w kompletną lub ułamkową stwierdzić należy, iż tendencja odwróciła się po roku 2016 na korzyść tych spłacanych w całości zadłużeń, choć w 2018 roku są one dość zbliżone w wynikach.

Wszystkie z omawianych powyżej zależności podsumowuje zestawienie tabelaryczne przedstawiające porównanie procentowe zarówno poziomu zwrotu kosztów ponoszonych w trakcie egzekucji, a dotyczący opinii biegłych, jak również spłaty zobowiązań w poszczególnych latach.

	Lata 2016-2018	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2016
Zwrócone koszty egz.	71,78%	73,06%	74,00%	63,64%
Nie zwrócone koszty egz.	28,22%	26,94%	26,00%	36,36%
Odzyskane należności (nie tylko przez sprzedaż) w całości lub części	62,71%	61,11%	60,00%	72,73%
Nie odzyskane należności	37,29%	38,89%	40,00%	27,27%
Należności odzyskane w części	59,46%	45,45%	38,89%	62,50%
Odzyskane w całości	40,54%	54,55%	61,11%	37,50%

4. Trudności związane z wydaniem opinii biegłych./Problemy związane ze sprzedażą towarów, ruchomości lub nieruchomości napotkane w trakcie ich realizacji po wydaniu operat/opinii biegłych.

W trakcie przeprowadzanej kontroli nie odnotowano pojawiających się trudności związanych z opiniami wydawanymi przez biegłych, jak również problemów związanych ze sprzedażą ruchomości lub nieruchomości natury proceduralnej, jedynym aspektem było nie przeprowadzanie ich ze względu na niepowijających się zainteresowanych kupnem. Stan ten ma miejsce pomimo zamieszczania ogłoszeń/obwieszczeń we wszystkich wskazanych przepisami prawa miejscach. Z wywiadu wynika, iż głębszej analizie należy poddawać nie tylko posiadany stan majątkowy dłużnika, ale też możliwości rynkowe sprzedaży własności. Dodatkowo jak stwierdził kontrolujący należy rozważyć również możliwość rozszerzenia obszaru w jakim zamieszczane są komunikaty dotyczące tych postępowań.

W postępowaniu kontrolnym nie stwierdzono powoływania biegłych nie znajdujących się na „Liście biegłych skarbowych” obowiązującej w Izbie lub nie posiadających odpowiednich uprawnień. Natomiast odnośnie współpracy zdanie w wyjaśnieniach przedstawił kierujący Działem Egzekucji Administracyjnej w Urzędzie stwierdził w opisie dotyczącym tego obszaru: *„Odnośnie wyboru biegłych do współpracy wyjaśniam:*

Wycena ruchomości: Biegły skarbowy (będący także biegłym sądowym) - : wpisany na listę biegłych skarbowych jako uprawniony do wyceny pojazdów samochodowych, sprzętu motoryzacyjnego, maszyn i urządzeń w dniu 14-03-2002 r. nr pisma .

Korzystamy wyłącznie z jego usług bowiem jest sumienny i szybki. Egzekutorzy w chwili dokonywania zajęcia muszą skontaktować się z biegłym i ustalić termin wyceny, więc muszą mieć stały kontakt z biegłym. W tym zakresie biegły nigdy nie zawiódł a ceny jego usług są niewygórowane.

Wycena nieruchomości: Biegły rzeczoznawca w zakresie wycen nieruchomości ,
oraz biegły rzeczoznawca i prowadzą wspólnie i ”.

Korzystamy z usług tego biura, a w szczególności z usług , bowiem jest to osoba doświadczona w wycenach dla egzekucji. Zna procedury, potrafi dokonać oględzin nawet w niesprzyjających okolicznościach i oporze zobowiązanego. Zawsze w terminie oddaje operaty. Posiada uprawnienie rzeczoznawcy majątkowego nr 2102.

Wcześniej operaty sporządzał . (uprawnienia nr -), ale w tej chwili w zakresie wycen obsługuje NUS Myślenice. Czasem jeszcze dla nas wykonuje wyceny ale rzadko. Jednorazowo w 2017 roku skorzystaliśmy z usług biegłego (uprawnienia nr 1705) jednak współpraca nie układała się dobrze – m. innymi operat został oddany 10 dni po ustalonym terminie.”

III. Wnioski i zalecenia pokontrolne

Zagadnienia opisane w punktach II.1 – II.4 zostały poddane ocenie częściowej, co miało wpływ na ogólne podsumowanie całości kontroli. W przypadku „Zasadność powołania biegłych w trakcie prowadzonych spraw” i „Trudności związane z wydaniem opinii biegłych. Problemy związane ze sprzedażą towarów, ruchomości lub nieruchomości napotkane w trakcie ich realizacji po wydaniu operat/opinii biegłych”, kontrolujący nie stwierdził uchybień jakie mogłyby wpłynąć na brak osiągnięcia poziomu punktacji pozwalającego na wydanie według skali na oceny „pozytywnej”.

Weryfikując kwestię dotyczącą „Proces wnioskowania o czynności biegłych w korelacji do prowadzonych postępowań egzekucyjnych”, stwierdzono wprawdzie występowanie uchybień w dokumentacji między innymi: jej przechowywania, czy braku obligatoryjnie wskazanej przepisami prawa, jak również niedotrzymywaniu terminów wymaganych prawem wewnętrznym oraz przewlekłego prowadzenia spraw, wyrażającego się czasowym zaprzestaniem dokonywania czynności egzekucyjnych po zajęciu. Jednak formułując opinię o powyższych ujawnionych w toku kontroli błędach, należy zauważyć, iż występowały one w sposób jednostkowy lub powtarzający się, lecz miały niejednokrotnie charakter formalny, a natężenie ich występowania zmalało oraz nie spowodowały one następstw dla kontrolowanej

działalności. Z uwagi na powyższe przyznano w tym aspekcie ocenę cząstkową na poziomie „pozytywnej z uchybieniami”.

W zakresie „*Wydane operaty/opinie biegłych, a sprzedaż towarów, ruchomości lub nieruchomości*” kontrolujący przyznał w tym miejscu ocenę „pozytywną z nieprawidłowościami”, ponieważ wystąpiły w tym obszarze nieprawidłowości związane z nie odnotowaniem kosztów wydania opinii biegłego w systemie EGAPOLAX dla 8,47% spraw, która to okoliczność w jednym przypadku naraziło budżet państwa na uszczuplenie. Ponadto mając również na uwadze kryteria legalność, gospodarność, celowość i rzetelność oraz stwierdzone naruszenia przepisów prawa, wywołujące ryzyko w aspekcie finansowym związane z brakiem wykonania czynności, co potencjalnie uprawdopodobnia możliwości wystąpienia podobnych zdarzeń bez zwiększenia nadzoru w tym obszarze.

Główną przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było nagromadzenie spraw do wykonania niedobory kadrowe, wpływające na terminowość, jak również jakość postępowań egzekucyjnych, niewystarczający nadzór kierujących komórką, odpowiedzialnych za prawidłowy i terminowy ich przebieg, prawidłowe stosowanie przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych, a także nieprzestrzeganie ogólnych zasad dotyczących prowadzenia postępowania egzekucyjnego, jak również jego właściwe dokumentowanie, w szczególności rzetelne prowadzenie akt sprawy, a także adekwatne do wykonywanych czynności prowadzenie ewidencji.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i wnioski z kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Krakowie **zaleca**:

1. Każdorazowo ewidencjonować realizowane czynności w systemie EGAPOLTAX po ich wykonaniu.
2. Zawsze w postępowaniach tego wymagających sporządzać obligatoryjne dokumenty (protokół z licytacji), których obowiązek zamieszczania w aktach sprawy wynika z przepisów prawa.
3. Bezwzględnie przestrzegać obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych, w tym w szczególności zachowania terminowości przy powołaniu biegłych, jak również dokumentowania tego faktu.
4. Nie włączać do akt sprawy dokumentów pomocniczych, ewentualnie prowadzić dla nich odrębne teczki.
5. Wzmocnić nadzór nad redagowaniem pism oraz prawidłowym gromadzeniem dokumentacji.
6. Wyeliminować praktykę polegającą na niepodejmowaniu jakichkolwiek czynności w sprawie w dłuższym okresie czasu od zainicjowania postępowania.

IV. Wyznaczenie terminu do przedstawienia informacji o wykonaniu zaleceń pokontrolnych

W terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Krakowie o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia nieprawidłowości lub uchybień.

DYREKTOR
Izby Administracji Skarbowej w Krakowie
Ładysław Gibas

Wieliczka, 15 maja 2019r.

**NACZELNIK
URZĘDU SKARBOWEGO
W WIELICZCE**

1226-SEE.711.1407.2019

**Dyrektor Izby Administracji
Skarbowej w Krakowie
ul. Wiślna 7
31-007 Kraków**

Dotyczy: odpowiedź na pismo 1201-IWW.0921.2.2019

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Wieliczce, w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne zawarte w piśmie z dnia 16-04-2019 (data wpływu 25-04-2019r.) informuje, że wszelkie uwagi kontrolującej przekazywane były pracownikom na bieżąco, w trakcie kontroli. Ponadto w dniu 9-05-2019r. na spotkaniu z pracownikami Działu odczytano zalecenia zawarte w wystąpieniu pokontrolnym i wydano pracownikom polecenia:

- 1) wszystkie czynności mają być rejestrowane w EGAPOLTAX od razu po wykonaniu. Numer czynności, pod którą odnotowano wydatek egzekucyjny ma być odnotowany na fakturze przed przekazaniem jej do kierownika działu do kontroli merytorycznej;
- 2) przypomniano i omówiono dokumenty jakie mają być sporządzane w przypadku nieodbycia się licytacji ruchomości a jakie w przypadku jej przeprowadzenia.;
- 3) przypomniano o zawartym w § 9 pkt 5 i 6 Instrukcji nr 21/wersja 7 z dnia 28 lutego 2019 r. Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wieliczce w sprawie organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej zapisie który mówi, iż w przypadku zajęcia u zobowiązanego ruchomości podlegających wycenie przez biegłego skarbowego, egzekutor w momencie dokonywania zajęcia kontaktuje się z biegłym celem ustalenia terminu dokonania wyceny i informuje zobowiązanego o tym fakcie, doręczając mu „zawiadomienie o terminie dokonania wyceny” lub dokonując adnotacji na odwrocie protokołu zajęcia. Termin dokonania wyceny nie może być wcześniejszy niż 14 dni i późniejszy niż 60 dni od dnia dokonania zajęcia. Określony w tym przepisie termin 60

Biuletyn Informacyjny
Skarbowy

dni może być przesunięty wyłącznie za zgodą kierownika udokumentowaną w aktach sprawy jego podpisem;

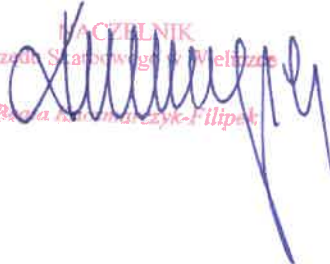
- 4) pouczono pracowników, iż dokumenty pomocnicze mają być przechowywane w osobnych teczkach;
- 5) pouczono pracowników, iż akta główne mają być przechowywane w takim stanie aby w każdej chwili mogły być udostępnione stronom postępowania.

Na naradzie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wieliczce z kierującymi komórkami organizacyjnymi w dniu 26-03-2019r., Naczelnik polecił przekazać pracownikom wszystkich komórek organizacyjnych zalecenia wynikające z punktów 4 i 5.

Realizacja powyższych zaleceń będzie przedmiotem przyszłych kontroli funkcjonalnych;

Odnosnie punktu 6 zaleceń Naczelnik Urzędu Skarbowego w Wieliczce wyjaśnia, że zjawisko to zostało wyeliminowane przed przystąpieniem do przedmiotowej kontroli. W aktualnie wszczynanych egzekucjach z nieruchomości dalsze czynności podejmowane są bezpośrednio po uzyskaniu z sądu wieczystoksięgowego potwierdzenia wpisu wszczęcia egzekucji w Dziale III księgi wieczyste.

NACZELNIK
Urzędu Skarbowego w Wieliczce
Beata Kucmanczyk-Filipek

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a

Sprawę prowadzi:

Marta Cichostępska-Horain

Dział Egzekucji Administracyjnej

tel.: +48 12 279 85 78

e-mail: marta.cichostepska-horain@mf.gov.pl

Kierownik Działu

Marta Cichostępska-Horain
2019-05-14

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Urzędu Skarbowego w Wieliczce

Beata Chechelska
2019-05-14

Wieliczka, dnia 16-05-2019

Anonimizacji dokumentu dokonano na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2018, poz. 1000)

Osoba dokonująca anonimizacji:

Marta Cichostępska-Horain

Kierownik Działu

Dział Egzekucji Administracyjnej

Kierownik Działu

Marta Cichostępska - Horain

